

LIETUVIAI AMERIKOJE

ŽINIOS IŠ TMD VEIKLOS

Tėvynės Mylėtojų Draugijos Skyrių Narių Veikla Rudens Sezone; Naujas Skyrius Sukurtas Newark.

VASARA ir atostogos pasibaigė, prasideda rudens sezonas, atsidarė mokyklos, jaunieji piliečiai pradeda darbą mokyklose, o senieji piliečiai savo kultūrinėse organizacijose rudens sulaukė ir belaukdami žiemos sezono. Malonu pranešti, kad mūsų žymūs kolonijū veikėjai besirūpinanti kultūrinės veiklos plėtojimo reikalais, kuria Tėvynės Mylėtojų Draugijos skyrius savo kolonijose. Pirmiausia stoji organizacinės ir kultūrinės veiklos darba taurieji visuomenės veikėjai Newarko kolonijos, butent, Albinas S. Trečiokas ir jo bendradarbiai, šios kolonijos ir East Orange (New Jersey) kultūrininkai, kurie rugs. 4 d. š.m. savo susirinkime įsteigė Tėvynės Mylėtojų Draugijos skyrių.

Labai malonu mums pranešti šią žinią TMD nariams ir nuosirdžiai pasveikinti naują TMD skyrių, visus jo narius ir palinkėti jiems geriausio pasisekimo jų darbuose del labo TMD ir mūsų visuomenės kultūros darbe. Newarkiečiai ir East Orange broliai ir sesutės tapo pirmutiniai šio rudens mūsų kultūrininkai stojusieji į kadra Tėvynės Mylėtojų Draugijos kultūrininkų. Neabejoju, kad jų pasidarymas kurybos darbe bus pavyzdžiu kitų valstijų kolonijų lietuviams veikėjams.

Turiu garbės pranešti, kad į Newarko TMD skyrių prisirašė 15 narių, visi jie žymūs šios apylinkės lietuviai ir lietuvių visuomeniniam Amerikos lietuvių gyvenime, tatau džiugu mums, TMD nariams, sulaukusiems jų prisidėjimo prie TMD kultūrinės veiklos ir kas svarbiausia, kad jie pirmutiniai šio rudens sezono atstovai organizaciniam darbe.

Gerb. p. A. S. Trečiokas praneša sekančiai: "Sukurėm TMD skyrių iš 15 narių 4 d. rugs. š.m. ir išrinkome valdybą iš šių narių: Pirm. Pranas Petrusis, Vice-pirm. Vincas Ambrazavičius (veteranas veikėjas - aut.), Vice-pirm. Vladas J. Dilis, Užr. sekr. Juozas V. Valickas, Fin. sekr. p. Ieva Trečiokienė, Izd. Organiz. Albinas S. Trečiokas, Kontrolieriai: p-lė Teklė Grybaitė ir p. F. Gudus, Kazys Strolis; nariai: Vincas Bickauskas, Antanas Gudonis, Pranas Vileikis, Valintas Valickas, Vladas Žylis ir Povilas Jasaitis. Visi nariai sumokėjo savo metinę ir įstojimo mokestį už 1947 metus po \$2.00, viso \$30.00 ir savo susirinkime nutarė dalyvauti New York Lietuvių TAG-DAY aukų rinkliavoje po savo TMD skyriaus vado vadovybe viso 10 narių!" — sako p. A. S. Trečiokas savo pranešime TMD Centru ir Seimo Komisijai.

Kitame laiške gautame nuo TMD skyriaus Sekr. p. J. V. Valicko pranešimo ir gerb. p. Trečioko laiško nuoraše matome, kad šis TMD naujas skyrius entuziastiškai ir tvarkingai po savo skyriaus pirm. p. Petruolio komanda stoji į labdarybės darbą New York lietuvių TAG-DAY dienoje, kad net 5 veikėjai TMD skyriaus atstovauja kitas organizacijas Balf Newyorkiečių komitete ir konferencijose ir lošia svarbią rolę veikime labdarybės tikslo re-

imimui. Štai kame gludi malonumas šio pranešimo ir mūsų džiaugsmas patyrimo, kad šie mūsų idealus patriotingieji veikėjai, naujieji TMD nariai kultūrininkai, kaip gauti pranešimai rodo, stoji TMD vardu su savo komanda į aktualų TAG-DAY rinkliavos darbą ir kaip esam patyrę, kad jie tokiu pat tempu ir su tokiu pat aktualumu rengiasi stoti į TMD organizacinį darbą Newark ir East Orange ir šios dvilypės kolonijos apylinkėje telkiami patriotingųjų ir idealių lietuvių prie TMD kultūrinės veiklos.

Si maloni žinia iš Newarko džiugina TMD Seimo Komisiją ir TMD Centro valdybą, nes šioje žinėlėje matome šios kolonijos mūsų didžiai gerbiamųjų veikėjų TAURUMĄ ir didį lietuvišką patriotiškumą. Mes pilnai įsitikinę, kad netolimoje ateityje šis TMD skyrius savo narių skaičiu bus vienas iš didžiųjų mūsų kultūrinės draugijos, nes jame nestinga intelektualių ir didžiųjų — moralinių bei iniciatyvos įjėgų ir nuosirdumo jų veikloje. Daugumoje naujieji Newarko TMD skyriaus nariai žymūs, pavyzdžiai Amerikos lietuvių visuomenės veikėjai.

Šių žodžių rašėjas šiame momente drįsta pranešti, kad ši mėnesį tikimės sulaukti panašią žinią iš didžiulės Worcester (Mass.) lietuvių kolonijos, taipgi, iš Hartford, Conn. lietuvių kolonijos, kur formuojami — vedami TMD skyrių steigimo darbai; esam gavę pranešimą iš Bostono, kad tenai neužligo įsikursią TMD skyrius šiame rudens sezono.

Brooklyn, New York TMD skyriaus veikėjas, gerb. p. Petras Juknys rašo: "Mūsų skyriaus vada rengiasi prie organizacinio darbo. Visi nariai — sako jis — šio rudens sezono laiku pasirodys su savo organizacine ir kultūrine veikla." Štai kame gludi malonumas TMD veikėjų pranešimuose ir didėjimas TMD narių taurios kultūrinės veiklos viltis.

Laukiame žinių iš Pennsylvania Valstijos veikėjų. Spėjame, kad Philadelphia TMD skyriaus nariai neužligo turėsi savo susirinkimą, kad šio TMD skyriaus organizatorius, gerb. p. Kanušis neužligo praneš mums labai malonias žinias. Laukiame Pittsburgh kolonijos lietuvių veikėjų sąjudžio ir Scrantoniečių pasisakymo TMD reikaluose. Tai liek šiuo kartu, vėliau pranešiu daugiau.

Walter M. Chase
TMD Seimo Kom. Narys

PHILADELPHIA, PA.

Jau buvo rašyta, kad vietinė išgarsėjus veikėja p. Ona Unguraitė buvo labai pavojingai sunegalėjus. Bet dabar kaip paaiškėja, tai kad ne 'Dievo Pasiautinė'... jos sesuo — viešnia iš Chicagos, vienuolė Motina Concepta, tai tur but jai būtų ir prisijėję keliauti pas Abrahomą sekretoriui... (nes mat jai sugebia gražiai ir išmintingai rašyti, tarytum literatė.) Tik dėka supratimui pa vojaus ir griežtumui Motinos Conceptos, kurioji ligonę, jai susirgus, tuojaus nugalėno ir ligoninę, tai dar tarpe gyvųjų ir randasi čia p. O. Unguraitė; toji pasididžiavimas Philadelphia lietuvių.

PRISIMENU

Prisimenu aš marguojančias pievas,
Ir medaus kvapą žydinčios liepos
Ir seną klevą ten prie sodybos,
Ir kukuvimą gegutės ankstybos.

Prisimenu tėviškės grįžčių šiaudiniu stogu,
Ir sesės darželį po langu seklyčios,
Ir rupintojėlį vienišą prie kelio,
Lelijų ir rožių žiedais apkaišytą.

Ir matau aš motiną senatvės suspaustą,
Berymančią ten prie pirkelės,
Jos skausmų ir vargo išvogtą veidą,
Jos mintis skrendančias į tolimą šalį.

Ir skrenda jos mintys pas sunų bastūną,
Svetur beklajojantį be tėviškės likus,
Ir siunčia ji maldą taip karštą, skausmingą
Pas Dievą Kurėją, kad sunus sugrįžtų.

O, močiut senoji, neliuiki tikėjus,
Kad aš dar sugrįšiu į tėviškės pirkią,
Apkabinsiu galvę sidabru dabintą,
Apkabinsiu galvą sidabru dabintą,

K. BAZIKAS

WATERBURY, CONN.

VASAROS PARENGIMAI BAIGIASI

Rugsėjo 14 d. š.m. įvyko LVS 9-to skyriaus piknikas Linden Parke, Union City, Conn. Ši kartą gauta pabauda, lietus lyjo visą rytą, nors po pietų saulė pasirodė, bet didžiuliam pikniko dalyvių vis vien sulaukė. Nors piknikas buvo neskaitlingas, bet įdomus. Patrijotingą kalbą pasakė Lietuvos Konsulato Attache, Anicetas Simutis iš Brooklyn, N.Y. Taipgi kalbėjo lietuvių geras draugas Republican Town Chairman Richard Bensen, buvęs aldermanas William Kolback, kandidatas į Waterbury Mayoro pareigas Raymond Snyder, Jacob Trečiokas, R. Yokovonis iš Bristol, Conn., p. Bakunas iš Bridgeport, Conn. pasakė labai įspūdingas eilutes. Deja dalyvavo daug žymių žmonių: dr. Petras Vileišis, prof. K. Žilinskas, adv. W. Matusavičius, Paul Usonis su šeima iš Miami, Florida, žurnalistas Stepas Zobarskas, mokytoja p. Edwiga Raulinaitė ir sesutės Leonaitės iš Worcester, Mass., TMD pirm. Anthony Dzimidas, ir visa eilė kitų. Adv. Stasys Paltus (Paltanivičius) iš Brooklyn, N.Y. prisituntė telegramą, kad del lietingos dienos, susilaukė dalyvauti piknike. Komisią, kuri rūpinosi surengimu pikniko ir kurie dirbo: pp. Al. Kuslis, pp. S. Senkai, Dr. ir p. M. J. Colney, Fr. ir D. Waske iš New Haven, Conn., P. Kvederas, Fr. Ledeika, El. Matelunas, A. Kishonis, B. Bulerick, S. Romanuskas, M. Sabis, L. Pranskielis, J. Mikėnas, S. Geonaitis, J. Kairis, J. Slezis, J. Yokubaitis, J. Belazaras Jr., Julius Vilčiauskas, Sr., C. Dapkus, Ben. Silkauskas, M. Bogusas, J. Greblunas, Sr., J. Daukskurdis. LVS skyriaus valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems pikniko dalyviams, o ypatingai darbininkams-kėms, kurie niekuomet neatsisako, visuomet prisideda, pagelbsti, dalyvauja ir t.t. Ačiū visiems. Dabar, kada vasaros veikimai baigiasi, tai LVS skyrius pradeda ruošti prie 16-to vasario.

ATHOL, MASS.

P. p. TERESEVIČIŲ SIDABRINĖS VESTUVĖS

Rugpjūčio 31-mą dieną buvo surengtos sidabrinės vestuvės, paminėjimui 25 m. vedyninio gyvenimo, Povilui ir Adelijei Teresevičiams Adelijos tėvelių puošniuose nameliuose. Labai gražų burį susirinkusių sudarė jos tėveliai, broliai ir sesutės, giminės, draugai ir pažįstami, kurių skaičius siekė apie 50.

25 metai tam atgal Povilas Teresevičius iš apylinkės Gardnerio miestelio apsidė su vietine lietuviu Adelija Ivaškauskaite, šv. Pranciškaus bažnyčioje ir apsigyveno Gardnerio miestelyje. Povilas yra plačiai tarpe Gardneriečių žinomas, priguli prie šv. Povilo ir Petro draugystės, "Lithuanian Outing" grupės, "Gardner Gun Club" ir prie airių katalikų vietinės parapijos. Adelija yra žinoma kaip labai geros širdies moteris, vedama taip praklinų gyvenimą tarpe lietuvių ir svetimaucijų. Sukaktuvės tapo surengtos, kaip suprižas, pasidaravimu jos brolio Antano Ivaškausko. P. Aukštikalnis, Povilo geras draugas, atvežė 25 metų porėlę tuoj po pietų į jos tėvelių namus buk tai pasikeminėti pas jos tėvelius ir pasiūkečiuoti su draugais lietuvių piliečių klube. Nei vieno automobilio nebuvo prie stubos, nei vieno žmogaus nesimatė, visur viešpatavo vidudienio tylą. O tikta: atvažiavusiems priešus prie durų pasirodė tiršta gyvybių: jos tėveliai su sukaktuvėjų linkėjimais, broliai, sesės, draugai, pažįstami, visi sveikino ir linkėjo daug laimės ir dar ilgai gyventi... Po sveikinimų sekė pietūs. Du didžiausi stalai buvo papuošti vasaros gražioms gėlėmis ir apstatyti gardžiais valgiais ir gėrimais. Pavalgius sekė turiniga tėvelio prakalba, prisidėjo ir kiti su dienos iunkėjimais; p. Aukštikalnis perskaitė savo eilėraščių. Po to sekė įvairių dovanų įteikimas, kuriu matomai susirinkusieji nesigailėjo. Po pietūs tapo praleistas pasiūkečiavimas ir dainomis. Taip labai gražu buvo girdėti lietuviškų kompozitorių turinius, taip smagu buvo girdėti dar neužmirštą lietuvių kalbą tarpe jau taip mūsų pamylėtos anglų kalbos. Vakariene pavalgius, svečiai išvažinėjo į savo namus. Iš viso sprendžiant, tai atsiuvo labai pavyzdingas pakylis.

P. Aukštikalnis

Lietuvių "Care ir Relief Club" rengia Kortavimo Partiją, kuri įvyks rugs. 21 d. pp. Anthony Zukauskas, namuose 148 Alder St. Rengėjų komisija nuosirdžiai kviečia visus atsilankyti; prasidės 12 val. pietų laiku, ir tęsis iki vėlai. Pelnas skiriamas pasiūsti siuntiniams išvietintiems Europiečiams.
Dr. M. J. Colney

LINKSMAS RUDENS SEZONO PIKNIKAS

Rengia Worcesterio Lietuvių Vietos Veikėjų Grupė
SEKMD., RUGSĖJŲ (SEPT. 21, 1947)

Pradžią tuojau po pietų
Babrausko Pavilijone, Leicester, Mass.

GROS GERA ORKESTRA VISĄ DIENĄ
Pirmutinis obolių valgymo laimėtojas ir pasagos — patkavos mėtimo čempionas gaus dovanas. Bus skanių valgių ir gėrimų. Visus vietas ir apylinkės lietuvius kviečiame atsilankyti, kas atvyksite, nesigailėsite. Be to, turime pranešti, kad pelnas bus skiriamas del pasiuntimo saviems "CARE" siuntinių į Europą. Per paskutines dvi savaites Babrauskai pagražino vietą. Bus malonu ir gražu.
RENGĖJAI

HARTFORD, CONN

Žinios Iš Vietos Lietuvių Gyvenimo, Klubiečių Benkieto

Klubiečiai šauniai pagerbė savo buvusį vadą, 10 metų klubui vadovavusį, Juozą Pilkauską ir jo žmoną surengdami jų jų garbei gražų benkiatę sekmdienų, rugs. 14 d. klubo auditorijoje. Svečių buvo virš 200, programą išpildė žymi dainininkė Biruta Ramoškaitė, gražias kalbas pasakė p. Griffin, žmona mirusio žymaus juristo, Pilkauskų draugė, teisėjai Nash ir Underwood, kongresmonas Sedleck, vietos Policijos aukštas pareigūnas burmistro atstovas, Lawery ir kiti klubiečiai.

Pilkausko ir jo žmonos dešimtmečio veiklos klubo naudai pagerbimas paliko gerą įspūdį, tačiau, kai kurie sako, kad benkieta vedimo tvarka turėjo būti geresnė, bet ar gi visus galima patenkinti? Vienok, šis benkietais paliko neužmirštamą atmintį Pilkauskams, jų giminiams ir draugams. Svečiai gaudė geriamais valgiais ir klubiečių gėrimais patenkinti, menišku programu p-lės Birutos Ramoškaitės susižavėjo. Gaila, kad greta menininkės Ramoškaitės nebuvo pakviesta vietinė žymi dainininkė p. Vailonienė, kai kurie klubiečiai labai apsiavylę jos nematydami benkietais programoje ir benkietais, spėjama, kad bus apsiavylę ponai Pilkauskai, nes p. Vailonienė jų artima draugė. Tai gal bus klaida (sakyti, nedovanotina klaida rengimo komisijos), klubo viršininkų.

Pilkauskai apdovanoti dovanomis. Pilkauskas gavo gražią jo veiklos klubo naudai atminčiai Plekę su įrašu jo nuopelnų, Pilkauskienė gavo gražų silverware setą. Žodžiu, benkietais su mažais trukumais iš rengėjų pusės, paliko gerą įspūdį svečiams, gražiai pagerbtas klubo namo kurėjas ir dešimtmečio vadas Pilkauskas su jo žmona daug dirbančia klubui. Po benkietais iškilni buvo šokiai, svečiai linksminosi ligi vėlaus vakaro klube ir išsiskirstė su gerai išpuzdžiais. Benkietais valgių gamybos vedėjas buvo: p. Stankevičienė, Medonienė ir p. Morkus, gaudėjas ir tarnautojos savo užduotį puikiai atliko.

SVARBUS TMD SUSIRINKIMAS

Ketvirtadienio vakare, 25 d. rugsėjo įvyks steigiamasis Tėvynės Mylėtojų Draugijos narių susirinkimas, kuriame bus išrinkta valdyba ir numatyta TMD skyriaus kultūrinės veiklos programa šios žiemos sezonui.

Prie TMD kuriamo skyriaus yra prisirašę nemažas būrelis vietos lietuvių veikėjų vyrų ir moterų, pavyzdin: gerb. Valkiai, Stankevičiai, Labanauskai, Kelėnai, Johnsonai, O'Maeros, B. Videikis, W. M. Chase, Bernotas, Ambrose, Sekys, ponai Kazianai, K. Balskus, V. Kiaušas, J. Medonis, žymūs veikėjas V. Bringa, Klubo direktorius S. Piktorna SLA kp. pirm. ir keletas kitų; taipgi, teko patirti nuo p. Vailonio, organizatoriaus, kad ponai Valeckai prisirašys ir keletas kitų vietos žymesniųjų veikėjų, prirašė p. Januškevičienė iš West Hartford.

Tatai šia proga pranešame visiems ir kviečiam gerb. TMD skyriaus kurėjus dalyvauti šiame susirinkime vakare 7:30 val. klubo rumuose. Šis TMD steigiamas susirinkimas bus įdomus ir įspūdingas, susirinkimo reikalais rūpinasi organizatorius K. Vailonis, senas kultūrininkas, tėvelis vietos žymios dainininkės p. Vailonienės (jos sunas žmonos). Tikimasi, kad bus daug mūsų kultūrininkų šiame susirinkime. 'AL' Rep. X

Amerikos Lietuvių Skaitytojų

Amerikos Lietuvių Skaitytojų

Amerikos Lietuvių Skaitytojų klubas organizuoja pikniką rugsėjo 20 dieną, 1947m., Jurburgo rausko pavilijone, Worchester, g-vės, Leicester.

Štai tu mūsų vardai, kurie besidomimi del lietuviškų palaikymo ir pasirūpinimo už išplatintą žinią:

- E. Danilienė, Worcester, Mass.
- J. Moils, Worcester, Mass.
- S. Meikunas, Worcester, Mass.
- W. Coski, Worcester, Mass.
- V. Vitunskas, Worcester, Mass.
- A. Žilgūda, Worcester, Mass.
- J. Jonitis, Worcester, Mass.
- V. Purvinskienė, Worcester, Mass.
- F. Macionis, Worcester, Mass.
- R. Jankūnas, Sterling, Mass.
- Ad. Verceckas, Worcester, Mass.
- J. Vrekefjis, Boston, Mass.
- A. M. Paulonkis, Worcester, Mass.
- S. Radzevičius, Worcester, Mass.
- P. Silniskis, Worcester, Mass.
- E. Miglins, Worcester, Mass.
- P. Simons, Haverhill, Mass.
- B. Boreika, Milford, Mass.
- T. Romnas, Worcester, Mass.
- S. Mitalga, Worcester, Mass.
- P. Maltus, Worcester, Mass.
- Ig. Petkus, Worcester, Mass.
- P. Stacevičius, Worcester, Mass.
- C. Kraučūnas, Worcester, Mass.
- B. Viskūnas, Worcester, Mass.
- F. Bartušis, Worcester, Mass.
- W. Zvalauskienė, Worcester, Mass.
- P. Stalulionis, Worcester, Mass.
- M. Stenaitis, Worcester, Mass.
- J. Zdanavičius, Worcester, Mass.
- J. Lendraitis, Worcester, Mass.
- W. Clapullons, Worcester, Mass.
- J. Sabailauskas, Worcester, Mass.
- M. Leskus, Worcester, Mass.
- W. Grūnulis, Worcester, Mass.
- J. Pranas, Worcester, Mass.
- J. Degegnas, Worcester, Mass.
- P. Rukšniškis, Worcester, Mass.
- W. Kamandulis, Worcester, Mass.
- V. Barysas, Worcester, Mass.
- Ad. Cernius, Auburn, Mass.
- F. Beinoris, Worcester, Mass.
- P. Naguilons, Worcester, Mass.
- K. Demikis, New Britain, Mass.
- J. Stasiulionis, Harrison, Mass.
- J. Billins, Rochester, N.Y.
- P. Bultkus, Phila, Pa.
- J. Develkis, Gardner, Mass.
- J. Putcukis, Wilmington, Mass.
- J. Reinkis, Worcester, Mass.
- J. Romanuskas, Philadelphia, Pa.
- A. Abuja, Scanton, Pa.
- M. Grinkevičius, Lawrence, Mass.
- K. Lepkis, Worcester, Mass.
- J. Vaitkunas, Worcester, Mass.
- P. Krinulionis, Worcester, Mass.
- A. Zimavičius, Worcester, Mass.
- K. Kirminas, Worcester, Mass.
- V. Mitrikas, Worcester, Mass.
- A. Kirminas, Worcester, Mass.
- A. Grelskis, Forest Hill, Mass.
- K. Mikollunas, Worcester, Mass.
- F. Yesket, Putnam, Conn.
- J. Jevavickas, Worcester, Mass.

Amerikos Lietuvių Skaitytojų nistracija taria nusių ačiu visiems laikraščio darbininkams ir rėmėjams. Visais reikalais, rašyti Amerikos Lietuvių Skaitytojų klubui, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Napoleonas I-mas ir Jo Gyvenimas
ant Šv. Elenos Salos
Knygutė susideda iš 104 pusl. su Napoleono Bonaparto paveikslu. Kaina 50c.

Juozas Stalinas
Arba kaip Kaukazo razbaininkas pasidarė Rusijos diktatorium. Knygelė susideda iš 32 pusl. su paveikslu. Kaina 25c.

Karalienės Mikaldos Pranašystės
Knygelė susideda iš 42 pusl. Tilpsta labai įdomūs aprašymai. Kaina 25c.

Visos trys viršuje pažymėtos knygelės parsiduoda už \$1.00 apmokant persiuntimo lėšas. Įdėk konvertan dolerinę ir adresuok sekančiai:

Amerikos Lietuvis
14 VERNON STREET
WORCESTER, MASS.

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.
Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos, sviesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.
(Antanas Jūda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Subscription: In U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
Half Year \$1.50 One Half Year \$2.50

Single Copies 5 cents
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleina šeštadieniais, leidžiamas Gabriel A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Prenumerata: S. V. — \$3.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$4.00
Metam — \$5.00 Dviem Metam — \$6.00
Pusei Metų — \$1.50 Pusei Metų — \$2.50

Preneratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Printed as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

NUO KARO, MARO IR UGNIES...

Balnok, širga, bernužėli. Reiks į karą joti. — Liaudies Daina.

Lietuvio skaitytojų kurie netik kad meruoja Amerikas bet ir remia ji beplatinami žanomis. Štai tų musų vardai, kurie besimi del lietuviškų palaikymo ir pasigugus už išplatinimus: E. Danilėnė, Wore, Mas. J. Molis, Wore, Mas. S. Melkunas, Wore, Mas. W. Coski, Wore, Mas. V. Vituskas, Wore, Mas. A. Zingėda, Wore, Mas. J. Jonitis, Wore, Mas. J. Purvinskienė, Wore, Mas. F. Machonis, Wore, Mas. R. Jastonis, Sterling, Mas. Ad. Versekas, Wore, Mas. J. Varkokis, Boston, Mas. A. M. Paulionis, Wore, Mas. S. Rudzevičius, Wore, Mas. P. Silnuskas, Wore, Mas. E. Miglinas, Wore, Mas. P. Simonis, Haverhill, Mas. R. Boreika, Milford, Mas. T. Roman, Wore, Mas. St. Minajka, Wore, Mas. P. Maltus, Wore, Mas. Ig. Petkus, Wore, Mas. P. Stacevičius, Wore, Mas. K. Krūčiūnas, Wore, Mas. F. Viliūnas, Wore, Mas. B. Bartušis, Wore, Mas. W. Zvalnuskienė, Wore, Mas. P. Stallionis, Wore, Mas. M. Zemaitis, Wore, Mas. Z. Zdanavičius, Wore, Mas. J. Lendraitis, Wore, Mas. W. Claptonis, Wore, Mas. J. Sabalinuskas, Wore, Mas. M. Lekska, Wore, Mas. W. Grubulis, Wore, Mas. J. Pennaitis, Wore, Mas. J. Degeslunas, Wore, Mas. P. Rukšniškis, Wore, Mas. W. Kamandulis, Wore, Mas. V. Barynas, Wore, Mas. Ad. Cernius, Auburn, Mas. F. Belnora, Wore, Mas. P. Naglions, Wore, Mas. K. Demickis, New Britain, Mas. J. Stasiulis, Harrison, N. J. J. Hillans, Rochester, N. Y. P. Butkus, Phila., Pa. J. Develkis, Gardner, Wore, Mas. P. Puteckus, Wilmington, N. C. J. Reimkis, Wore, Mas. J. Ramnuskas, Flemington, N. J. A. Abuoja, Scranton, Pa. J. Grinkevičius, Lawrence, Mass. K. Lepikas, Wore, Mas. V. Vaitkunas, Wore, Mas. P. Krivanius, Wore, Mas. J. Zimavičius, Wore, Mas. K. Kirminas, Wore, Mas. P. Mitrikas, Wore, Mas. K. Kirminas, Wore, Mas. G. Gekelakis, Forest, N. C. J. Mikolajunas, Wore, Mas. J. Yesket, Putnam, Conn. J. Jeavickas, Wore, Mas.

ma, tai koku budu, galis kilti tas nelemtas karas, kurį sakoma, visi ore jaučia? Tuose pareiškimuose matome pasaulyje galią turinčiųjų troškimą nepreleisti kito karo. Karai, paprastai, nieko naudingai neišpurdžia. Tiesa, pirmas pasaulinis karas davė Lietuvai nepriklausomybę. Bet, viena, Lietuva pirm 1914 metų jau žengė tvirtu kultūros ir politinių laisvių keliu (turėjo atstovus rusų Dumoje), antra, paskutinis karas netik nepriklausomybę atėmė, bet pastatė pavojun visos tautos gyvybę. Vokietija karu nieko nelaimėjo. Anglija ga-

MINIJA INDIJOS NAUJĄ STOVĮ LONDON, ANGLIJA. — Moslemai, kurie gyvena Londone, pakelia naują Pakistan vėliavą, Lancaster Name, paminėti pripažinimą savivaldybės stovį Pakistanui ir Indijai per Britų Vyriausybę.

o tik galvos skaudėjimus, o visa Europa vidurių nevirškinimą. Amerikai karas tik trukumų ir neramumų davė. Tokiu budu, mums eiliniams ir pilkiems piliečiams telieka sekti tais, kurie nori kito karo išvengti, o ne tais kurie lengvaširdžiai kalba apie "pamokymus." Jau regis, ne sykį pasaulio Apvaizda žmonių mokė, kad kas kardą pakelia, tas su kardu žūna. Vyt. Širvydas

V. M. KLAUSUTIS

KULTURINĖ KOVA

Kulturingos Politinės Veiklos Įtaka Kovoje Už Laisvę Svarbesnė Už Politinių Partijų Politinę Propagandą.

Lietuvių kultūrinė kova už politinę laisvę Aušros ir Varpo laikais buvo įtakingesnė negu politinių grupių politinė veikla. Basanavičiaus ir Kudirkos kova už laisvę Lietuvos buvo akademiška, kultūros ir mokslo pagrindu paremta. Kulturingos politikos svarbą matome ne tik tai lietuvių genialiųjų vadų plėtojama Lietuvoje, tokią politiką, kultūra ir mokslo pagrindu paremta, matome kitų mažųjų pavergtų tautų, pavyzdin, suomių, lenkų, čekų kraštuose.

Jaunoji lietuvių inteligentija priešaky su dr. J. Basanavičiumi veikė plėtojama politinio idealo savoka. Maskvos universitetai lankantieji lietuviai Basanavičiaus vadovaujami išvystė akademišką kultūrinę veiklą, kurioje ryškiai spindėjo politinė tendencija stiprinimui Lietuvos liaudies politinės sąvokos. Tiek pat galima pasakyti apie dr. V. Kudirkos ir jo draugų Varšuvos universiteto lietuvių studentų veiklą, kurioje reikiškė gili politinė tendencija glaudžiai sutapusi su Maskvos universiteto lietuvių.

Ir kai ryškiai pasireiškė atgimstančios lietuvių tautos politinis sąjūdis rusų valdomoje Lietuvoje, prie šio sąjūdiejo prisidėjo prūsų Lietuvos lietuviai inteligentai priešaky su M. Janku. Mes matome visą eilę prūsų lietuvių inteligentų taktininkavusių Basanavičiumi ir Kudirkai įsteigus Aušrą ir vėliaus Varpą. Prie akademiškos kulturingos politikos prisidėjo visų politinių grupių, įvairių idėjų įsitikinimų lietuvių inteligentų, kairieji ir dešinieji. Jų bendros pastangos davė geras pasekmes stiprinimui lietuvių tautinės, kultūrinės ir politinės sąvokos.

Literatura Lošė Svarbią Rolę

Ačiū musų tautos praeities geniališkiems vadams — Basanavičiumi ir Kudirkai, juodu savo veikla padėjo pagrindą lietuvių tautos prisikėlimui iš lėgto miego. Basanavičius ir Kudirka sutelkė lietuvių inteligentiją, išvystė organizacinės veiklos pradžia, tautinės ir politinės sąvokos gausumą laike Aušros ir Varpo leidžiamųjų laikraščių. Iškėpino idealą ne tik tiktai studentijoje, bet ir kaimo žmonėse. Juk ir knygnešijų grupės susikūrė iš tų idealistų, knygnešiai tai buvo pirmosios lietu-

vių brigados kovoje už laisvę lietuviškos spaudos ir kartu už laisvę Lietuvos. Literatura — laikraščiai prūsų Lietuvoje spausdinti, bruošiuos, elementoriai, maldaknygės lietuvių kalboje suvaidino svarbią rolę kovoje už spaudos laisvę. Ši akademiška kultūrinė politika paremta mokslo ir spausdinto žodžio plėtojama idėja atgaivino lietuvių, pastūmė juos į pažangą ir tautinį išsamonėjimą. Lietuviai emigravę į Ameriką ir kitus vakarų Europos kraštus butų žuvę tų kraštų gyvenime, butų nutautėję, daugelis lietuvių butų sutapę su lenkais užsienio kraštuose gyvenusiais. Deja, aušrininkai ir varpininkai apsišarvavę lietuviška idėja ir kultūrine pažanga, atvykę Amerikon sukūrė lietuviškas parapijas, draugijas, rūpinosi sukurti lietuviško rašto spaustuvės leidimui laikraščių ir knygų, jie padėjo pamatą išsivijios lietuvių organizacijoms. Dr. Jonas Šliupas buvo vienas iš uoliausių atskyrimų lietuvių nuo lenkų Amerikoje, steigimui lietuviškų parapijų, draugijų ir spaudos organų. Dr. J. Šliupas buvo žymus Aušros ir Varpo idealų propagatorius, bendradarbis dr. J. Basanavičiaus ir dr. V. Kudirkos Lietuvoje ir vėliaus Amerikoje. Ačiū dr. Šliupo pastangoms įsikūrė visa eilė lietuviškų draugijų ir parapijų, lietuvių susilaukė lietuviškos spaudos ir susibūrė į kruvą, sukūrė lietuviškas kolonijas ir tokiu budu lietuvių išvengė nutautėjimo ir patekimo į lenkų glėbį.

Tėvynės Mylėtojų Draugija Gražus Pavyzdys Amerikoje

Kai dr. J. Šliupas rūpinosi organizavimu, švietimu Amerikoje gyvenusių lietuvių, taip jo idėjos draugai, aušrininkai ir varpininkai, kurėjai Tėvynės

Ką-tik išėjo iš Spaudos Nauja Knyga LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

Išleido Lietuvai Vaduoti Sąjunga TOMAS 1-MAS Parašė AUDRUNAS ir SVYRIUS, 1946 m. su Lietuvos žemėlapių ir 12 iliustracijų 312 puslapių — Kaina \$3.00 Pinigus ar čekius siųskite šiuo adresu — AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street Worcester, Mass.

Mylėtojų Draugijos suvaidino svarbią rolę kultūrinės pažangos plėtojimui ir kultūrinės politikos sąjūdžio išvystymui tarpe amerikiečių lietuvių. Aušrininkų grupelė priešaky su a.a. Tamu Astramsku, V. Miškiniu, J. Kazakevičiumi, P. Mikolajumi, K. Pėza ir kitais aušrininkais ir varpininkais ne tik įsteigė SLA., kuri tapo viena iš didžiausių ir įtakingiausių lietuviška organizacija, bet vėliaus sukūrė TMD., kurios tikslu ir uždaviniu buvo spausdinti gerus raštus švietimui mūsų žmonių ir raštus—knygas siųsti į Tiltę, kur knygnešiai nešė tuos raštus į rusų valdomą Lietuvą. TMD. rėmė dr. Basanavičiaus veiklą. Kaip Lietuvoje taip Amerikoje lietuvių plėtojama literatura švietė lietuvius, skiepijo jiems lietuvišką idealą, stiprino jų kultūrinę pažangą ir kartu politiška savoka. Ši kultūrinė politika musų akademikų ir jų bendrų taktininkų įsamonių lietuvių tautą, iškovojo lietuviškai spaudai laisvę ir vėliaus Lietuvai nepriklausomybę. Štai kame glūdi svarba kulturingos politikos ir kultūrinės organizuotos veiklos, literatos, gerų knygų spausdinimo Amerikoje. Dabar tokią kulturingą veiklą butinai reikalinga mums, Amerikos lietuviams. Dabar prieš mus stovi lygiai tokios problemos kaip praeityje stovėjo prieš Basanavičių, Kudirką, Šliupą ir Jankų. O mes esam ainiai tų garbingųjų musų tautos vadų; mes esam atgimiusios lietuvių tautos taurieji sunys ir dukros; musų šventa pareiga dabar atnaujinti ir plėtoti tokią pat kultūrinę ir organizacinę veiklą kaip musų pirmtakui plėtojo prieš 50 metų. Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai dirba gražų kultūrinį darbą ir kiekviena visus taurius Amerikos lietuvius į talką kultūrinės veiklos stiprinimo.

Reikalinga Literatura, Kulturingoji Veikla

Lietuvos vadavimo pastangos glūdi ne politinių grupių vadų išmintyje ir partinių ginčų esmėje, bet musų liaudies susibūrimo ir kulturingos veiklos plėtojimo pastangose. Partiniai vadai nestiprina musų vienybės ir ryžtingos valios, priešingai, tankiai demoralizuoja musų žmones, stumia juos nuo savęs ir savo veiklos, marina musų lietuvišką gyvenimą, veiklą ir kenkia musų rimtai kovai už Lietuvos laisvę. Mes privalom atmesti srovinų vadų taktiką ir politiką nes ji žalinga, demoralizuojanti, skaldanti lietuvius. Musų pareiga plėtoti tautinės vienybės idėją, burti lietuvių visuomenę į bendrumą, stiprinti kultūrinę veiklą ir kulturingos politikos įtaką musų žmonėse ir amerikonių visuomenėj. Kulturinga veikla ir politika žada pasisekimą, kultūrinę ir politinę pažangą, tauti vaduokimės ir dirbkime taip,

Komunizmo ir Kapitalizmo Sistemos.

Demokratinė Amerikos sistema lenkia Rusijos komunistinę sistemą, ir štai kaip: Rusijoje darbininkas "komunistas" dirbdamas visą

Matu Krikščioniškos Civilizacijos Galą

Ponia Copeland, Anglijos Parlamento buvusi narė tarpe 1931 ir 1935, kuri dabar aplankė Philadelphiajį, pasakė daug karčios teisybės. Ji sako, kad per Jaltos ir Taherano Konferencijas demokratinės šalys Amerikai su Anglija atidavė Rusijai veik visą Europą, pamindamos po kojų Atlantičko Charterį ir keturias žadėtas laisves ir tuomi leidamos vėžio virui išsiskynyti į demokratijos kuną Europoje. Prancuzija ir Italija jau serga tąja liga, ir jei jų ekonominė buklė nepakitės, galimas daiktas, kad su tomis šalimis žlugs ir visa 'garbinga' 2,000 metų krikščioniška civilizacija. Ji sako, kad Stalino komunizmo technika yra ta pati kaip ir buvusio Hitlerio "Tautinio" socializmo technika, tiktai skirtumas taktikoje yra: — Hitleris smogė—užvaldė— ir baigta. Tačiau Stalinas nors ir neblogiau už Hitlerį smogia, tačiau duoda užgrobtoms tautoms "pasispardyti" — leidžia joms apsiprasti ką reiškia bolševizmo letena, o jau tik paskui ištuština užgrobtųjų tautų kišenių, o kurios nenori to paklusnumo pareikšti, tai tas pakasa po velėna.

IVAIROS ŽINIOS

KZ STOVYKLOS SOVIETŲ ZONOJE Berlynas, VII. 24. Šiuo metu sovietų okupuotoje Vokietijoje yra 13 žinomų KZ ir priverstinių darbų stovyklų, NKVD administruojamų. Štai jos: Sachsenhausen, Berlin — Hohenhausen, Frankfurt a. O., Jamlitz, Funfeichen, Schwerin, Torgan, "Pistor" Roitsch - Bitterfeld, Muhlberg, Altenburg, Bautzen, Altenhain ir Buchenwald. Be šių didžiųjų KZ stovyklų yra dar daug mažesnių. Smulkesnių žinių esama apie šias stovyklas: Buchenwalde — 11,000 kalinių; Schwerino KZ stovykloje — 25,000; KZ Muhlberg veikia nuo 1945 metų, pastotiai esama 20,000 žmonių. Iš jos nuolat išvežami transportai į rytus. Stovyklą "papildo" sumintieji iš kalėjimų, administruojamų sovietų prokuratos (pav. Leipcege, Moltkestr.). KZ — Neubrandenburg ir KZ Sachsenhausen veikia nuo 1945 metų.

savaite kaip arklys ir už tą sunkų darbą gauna atlyginimo tik tiek, kad gali nusipirkti 22 vieno svoro kepaluokus baltos duonos. Gi Amerikos darbininkas už savo savaitinę algą galėtų prisipirkti 394 panašių duonos kepaluokų. Už ruso savaitinę algą galima gauti 16.9 svarų cukraus; gi Amerikonas už savo savaitinę algą galėtų nusipirkti 503.7 svarų cukraus. Dabar eikime prie drabužių, o pamatysime, kad abelnai imant, rusas darbininkas turi dirbti 7 savaites kaip mulas ir tiktai po to sunkaus darbo gali įsigyti skylėtą garnitorį. Jis taipgi turi prarasti dviejų ar trijų savačių algą, kad įsigyti porą čeverykų. Gi Amerikos darbininkas už vieną savaitinę algą gali nusipirkti šešias ar aštuonias poras čeverykų ir dar geresnių. Bet suprask!... Už tai jie Rusijoje turi palaimintą komunizmą. O ką amerikoni turi, paklaus Stalincas?...

Anglija Pasiima 120,000 žmonių

Didžioji Britanijos vyriausybė nutarusi 120,000 DP iš Vokietijos ir Austrijos anglų valdomos zonų pervežti į Didžiąją Britaniją, kur jie bus įjungti į darbus. Tas nutarimas jau paradėta vykdyti. Pradėta nuo Pabaltiečių (lietuvių, latvių ir estų). Iš Zeedorf bei Zeven stovyklos DP iškelti kitur, o joje įrengiama pareinamoji stovykla vykstantiems į Didž. Britaniją. Netoli Londono, prie Temzės, pareinamoji stovykla jau atvykusiems į Didž. Britaniją, iš kurios atvykusieji išskirstyti po darbovietes.

Komunizmo ir Kapitalizmo Sistemos.

Demokratinė Amerikos sistema lenkia Rusijos komunistinę sistemą, ir štai kaip: Rusijoje darbininkas "komunistas" dirbdamas visą

IVAIROS ŽINIOS

KZ STOVYKLOS SOVIETŲ ZONOJE Berlynas, VII. 24. Šiuo metu sovietų okupuotoje Vokietijoje yra 13 žinomų KZ ir priverstinių darbų stovyklų, NKVD administruojamų. Štai jos: Sachsenhausen, Berlin — Hohenhausen, Frankfurt a. O., Jamlitz, Funfeichen, Schwerin, Torgan, "Pistor" Roitsch - Bitterfeld, Muhlberg, Altenburg, Bautzen, Altenhain ir Buchenwald. Be šių didžiųjų KZ stovyklų yra dar daug mažesnių. Smulkesnių žinių esama apie šias stovyklas: Buchenwalde — 11,000 kalinių; Schwerino KZ stovykloje — 25,000; KZ Muhlberg veikia nuo 1945 metų, pastotiai esama 20,000 žmonių. Iš jos nuolat išvežami transportai į rytus. Stovyklą "papildo" sumintieji iš kalėjimų, administruojamų sovietų prokuratos (pav. Leipcege, Moltkestr.). KZ — Neubrandenburg ir KZ Sachsenhausen veikia nuo 1945 metų.

TAI SKANI

skani, ni; ruginės, čios merginos. us svietas, na vieta — c kavos, valios! AKERY CO. (a, Sav.) 336 Worcester,

LIETUVOS MINISTRAS GRIŽO IŠ KELIONĖS PO EUROPA

Rugpjūčio 28 d. P. Žadeikis sugrįžo į Washingtoną pabuvojęs Londone, Parise, Frankfurte, ir aplankęs keletą tremtinių stovyklų Prancūzų ir Amerikiečių zonose Vokietijoje. Kelionė ten ir atgal atliko orlaiviu. Kelionės metu (nuo liepos 30 iki rugpjūčio 28 d.) jam teko matytis su savo kolegomis — diplomatais ir išsikalbėti įvairiais Lietuvą ir lietuvius liečiančiais klausimais su kovojančios tautos atstovais ir visuomenės veikėjais. Pasitarimų pasėkoje lietuviškoji vienybė tapo sustiprinta ir viltys į laisvės rytojų užgrudintos.

Paryžiuje Besilankant

Parise besilankant įvyko skautų tarptautinis Jamboree, kuriame dalyvavo ir žymus bursas Lietuvos skautų, atvykusių iš trijų Vokietijos zonų. Lietuvos Ministras drauge su kolegomis buvo ten nuvykęs rugpjūčio 13, ir jam teko svečiuotis pas lietuvių skautus ir aplankyti latvių bei estų stovyklas. Lietuvos DP skautų pasirodymas kaip Jamboree, taip prie Nežinomojo Kareivio kapo Parise, buvo šaunus ir išpuodingas.

DP Stovyklose Vokietijoje

Formalinio pobūdžio klišutys p. Žadeikiui bėpaliko, vietoje sa vaižės, vos tik tris dienas DP stovyklų lankymui Vokietijos okupuotose srityse. Min. Žadeikis spėjo betgi apsilankyti keletoje vietovėse Prancūzų zonoje, kaip Tuebingen, Reutlingen, Pfuellingen, ir Dettlingen. Laikė to vizito jam teko svečiuotis Lietuvos Raudonojo Kryžiaus centre ir Čiurlionies Ansamblio meno vakare. Čia tremties nuotais skaidrios, viltingos; reikiama daug dėkingumo kaip Amerikos lietuviams, taip ir Prancūzų administracijai. Amerikos zonoje p. Žadeikiui teko pirmoje eilėje vizituoti Amerikos Karo Vyriausybės Frankfurte, ir aplankyti skaitlingiausias lietuvių tremtinių stovyklas Hanau ir Schwaebisch Gmuend. Taipgi aplankė lietuvių sargybos kuopą Schwaebisch Hall, ir buvo nuvykęs į Wuerzburg pamatyti miesto griuvėsius ir netoliese esančią Seligenstadt stovyklą. Iš viso jam teko apsilankyti septyniuose tremtinių gyvenamose vietovėse, kurių tarpe Seligenstadt stovykla bent patalpų atžvilgiu atrodė blogiausia. Pakartotini screening'ai esą visus išsivarginę, kaip ir sovietinių agentų įžulumas. Nepaisant trukumų (patalpų ir maisto atveju) tremtinių nuotais buvo pilna rimties, pasiryžimo, ir vilties į geresnį rytojų. Čia dažnai kalbama apie Stratton Bill ir laukiama iš IRO didesnio tremtinių dalios supra-

timo. Tokioje didelėje stovykloje kaip Hanau, kur gyvena trys su viršum tukstančių lietuvių, bedarbių nėra: kiekvienas žino savo dienos uždavinį ir visa stovykla gyvena lyg maža savivaldybė respublikoje. Kiekvienas dirba srityse, kurios jam labiausiai artimos arba mokinais tokių amatų iš kurių tikisi pasidaryti sau ateities pragyvenimo šaltinį.

DP Užsiėmimai Stovyklose

Visas jaunimas sutrauktas į mokyklas, taip kad vaikų darželiuose, pradinėse mokyklose ir gimnazijos klasėse tūsių vietų nesimato. Skautų idėja tarpe tremtinių jaunimo labai paplitusi. Berniukai ir mergaitės turi savo skautiškas uniformas, gerai atrodo ir linksmi nusiteikę. Žaidžiama, dainuojama, net sportuojama. Jaunimas, kai paklaustas ko verta jiems taikomoji sovietų propaganda, kad grįžtų namo, atsako: "Politrukų pastangos bergždžios, jie mus tik labiau įtikina, kad grįžimui dar neatėjo laikas." Kasdieninės veiklos įvairumas labai ryškus: štai čia daržinė perstoma į bažnyčią, štai sugriautas trobesys paverčiamas teatru, o ten tautiškais rubais pasirėdę vyrai ir merginos buriasi dainuoti, vėliavą pagerbti, teatralinį veikalą repetuoti. Ten vėl anoj pusėj platus kareivinės kiemo eilė įvairių dirbtuvių gamina arba taiso kasdieninio vartojimo dalykus, naudojami įrankius ir žaliavą pačių DP surinkama apylinkėse laukuose. O čia štai didelis bursas moterų — lietuvių, latvių, estų, susimėjęs erdvioje ir šviesioje patalpoje, gamina įvairius rankdarbius, tuo pat metu mokindamos audimo, nerimo, siuvimo, dažymo amatų. Stovykloje veikia rašytojų ir žurnalistų būrelis ir tautinio meno mėgėjų kuopelė. Visa ten yra tvarkoma rinktojo komiteto vadovybėje, kuris turi autoritetą, turi savo teismą ir tvarkdarius (policiją) ir kuris vadovaujasi bendru Tremtinių Bendruomenės statutu. Dar neseniai jie buvo siundomi ir gundomi, grąšinami ir niekinami tai rudos, tai raudonos diktatūros, — dabar ir pludimai pasikartoja iš kito šaltinio (pav. Fellbach'o miesto tarybos žygis). Tremtinių kelias erkščiais klotas.

Tremtiniai Dėkoja Amerikiečiams

Visi tremtiniai su kuriais teko kalbėtis yra pilni padėkos amerikiečiams ir Amerikos lietuviams už jų moralinę ir materialinę paramą, ypatingai tą paramą, kuri juos pasiekė iš BALF'o ir kuri ten dalinama Lietuvos Raudonojo Kryžiaus

UN Polka — Pasipuošusios tautiškais kostiumais, dalyvaus Suvienytų Tautų Liaudies Šokių šventėje, Rockefeller Plaza, New York'e, rugs. 14-tą iki 20-tos.

priežiuroje. Lietuvos Raudonasis Kryžius lošia labai reikšmingą rolę tremtinių gyvenime; jis turi įsteigęs Schwaebisch Gmuend Medicinos slaugių mokyklą, kurios aptarnauja visas tremtinių ligonines. Bendrai imant, lietuvių Komitetai turi sudarę rimtus ir draugingus santykius su A.M.G. pareigūnais, ir lietuvių patvarumas, sugėbėjimas sukti nepalankiose apylostose, rimtas optimizmas, laimi simpatijų sau ir lietuvių tautai. Grupė jaunų menininkų, žinoma jau ir plačiam pasauliui Čiurlionies Ansamblio vardu, yra tikra lietuvių dvasios ir kultūros rodyklė ir propaguotoja; jei kas Čiurlioniečių choro ar šokių nematė — nieko nematė, — sakoma ne tik pačių lietuvių, bet ir labai aukštą sveitintųjų pareigūnų. "Sietyno" meno grupė yra taipgi garsi. Tokiu būdu DP lietuviams, ačiū savo įgimtam rimtumui, ačiū savo organizaciniam genijui, per tautinį meną, skina sau kelią į laimesnį rytojų ir tikisi ne tik tą kovą dėl žmogaus teisių, bet ir prisidėti prie pagrindinės tautinės kovos laimėjimo — pavergtos tėvynės demokratinių laisvių gražinimo.

Ministerį Žadeikį Tremtiniai Sutiko Iškilmingai

Ministerį Žadeikį tremtiniai visur pasitiko iškilmingai ir sveikino visu brolišku nuoširdumu. Pasimatymui į Hanau buvo atvykę ir keletas tremtinių iš anglų zonos. Štai pavyzdžiui tik keli tekstai lietuvių tremtinių sveikinimų Ministeriui Žadeikiui.

Štai Čiurlioniečių pasveikinimas: "Atskirti nuo savo gimtųjų namų, žaliųjų laukų, sukręsti sunkių karo audrų šiandien sveikiname Jus, Pone Ministre, lyg savo žilagalvį tėvą. Mes didžiujames ir džiaugiamės, brangus Ministre, Jusų asmeniškai ir visų Amerikos lietuvių dideliais darbais padėti lietuviams tremtiniams jų sunkiose dienose. Mes stebimės Jusų budria ir dideliu atidumu vedama kova už Lietuvos laisvę.

Palikdami mylimą tėvynę, išsinešėm mes tik mūsų brangiausią dvasinį turtą — liaudies meną, kuriuo stipriname savo brolius tremtinius ir norime parodyti pasauliui, kad lietuvių tauta yra tikrai verta kitų tautų tarpe būti laisva ir nepriklausoma! Mes trokštame taip pat įsijungti ir į užjūrio lietuvių vedamą kovą už mūsų brangios Tėvynės laisvę Amerikoje! Sveikindami Jus, Pone Ministre, ir džiaugiamiesi Jusų atsilankymu, linkime Jums asmeninės laimės ir geros sveikatos. O brangioms sesėms ir broliams Amerikoje perduokite mūsų karštą padėką už gausią paramą mums tremtiniams ir už ryžtingai vedamą kovą dėl mūsų bočių šalies laisvės!"

Štai Schwaebisch Gmuend tremtinių žodis: "Mes, Schwaebisch Gmuend stovyklos lietuvių tremtiniai nuoširdžiai Tamstą sveikiname ir esame laimingi, turėdami Tamsta mūsų tarpe.

Į Tamsta, kaip suvereninės Lietuvos Valstybės atstovą, ištiesios lietuvių rankos, šaukiančios pagalbos Sibiro pragare, Pavergtose mūsų Tėvynėje, čia Vakaruose ir visame pasaulyje. Mes tikime, kad Tamsta nuolat girdite mūsų Tautos nepalaujamą šauksmą, kad visomis savo galiomis darote žygius išlaisvinti ją iš bausių nelaisvės kančių. Mes linkime Tamstai ištvėrimo ir prašome Aukščiausiųjų palaimos mūsų brangios Tėvynės išlaisvinimo darbe."

O čia vėl Lietuvių Moterų Centrinio Komiteto pirmininkės žodis:

"Kiekvienas žmogus savaip reiškia vidiniai išgyventą pasaulį: Vienas ašarose paskendęs parodys savo skausmą, kitas — priešingai, dantis sukandęs slėps jį nuo pasaulio. Atsirais žmonių, kurie skardžia daina išduos savo džiaugsmą, bet bus ir tokių, kurie kukliu eilėraščiu apie savo laimę papasakos.

Lietuvė moteris iš seno savo pasaulį atkurė ir dabar atkuria audiniuose. Iš rašto ir spalvų derinimo atspėsi, kam audinys skirtas ir kokioje nuotaikoje dirbtas. Šita juosta, kurią aš Tamstai, Garbingas Užjūrio Sveik, noriu įteikti lietuvių moterų tremtyje esančių vardu, yra mūsų gyvenimo išraiška. Blankios jos spalvos, neišskus raštas, lygiai kaip ir mūsų dienos stovyklose. Šiuo įteikimu aš noriu surišti ir didelį prašymą. Kada sugrįši į anuos kraštus, pasakyk lietuviams, kad tebūna šita juosta atnaujintas ryšis tarp jų ir mūsų. Mes šiandieną benamiai, beteisiai — elgetos. Paprašyk Jų, kad Jos ištiestų savo mylinčią ranką, kuri mums suteiks ištvėrimo ir vilties. Pasakyk Joms, kad rytojaus dienos nežinia, lyg šmėkla mus lydi ir jėgas pakerta. Pasakyk Joms, kad austi juostas išmokome gimtajame krašte. Tegul Jos nenutraukia ryšio su mūsų namais, tegul saugo lietuviško šeimoms židinį."

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus skyrius Schwaebisch Gmuend pareiškė:

"Sveikindami Tamstą apsilankiusį mūsų stovykloje, mes prašome šia proga perduoti BALF'ui, lietuvių organizacijoms Amerikoje ir visai Amerikos lietuvių visuomenei mūsų nuoširdžiausią padėką už moralinę ir ypatingai didžią materialinę paramą tremtyje bevargstantiems tautiečiams. Amerikiečiai lietuviams tukstantiems paguodė, aprenę, sušėpę maistu ir pinigais, gal dažnai daug ką nuo savęs atitraukdami. Mes prašome Aukščiausiųjų palaimos mūsų broliams Amerikos lietuviams."

Ministerio Žadeikio Kalba Tremtiniams

Į sveikinimus Ministeris Žadeikis atsakė vieną ilgesnę kalbą (Pfuellingen, Schwaebisch Gmuend, Hanau); jis dėkojo už linkėjimus ir meniškas dovanas ir sveikino tremtinių idealizmą, ryžtingumą ir ištvėrimą. Jis nurodė, kad trijų metų tremties vargai parodė pasaulio galiuoms, kad tikroji priežastis visų DP nelaimių paėina iš anos pusės geležinės užtvoros; jis linkėjo tremtiniams ir toliau sėkmingai gintis nuo skriaudų ir priekaištų savo tyru patriotizmu, savo dora, savo darbštumu: ragina nenustoti kantrybės, nesiliauti savo teises ginti ir nesiliauti tikėti, kad piktas bus nugalėtas, ir kad tremtinių teisėti troškimai išsipildys.

Paris — Shannon — Cander (New Foundland) keliu atskridęs New Yorkan, Ministras pastebėjo, kad čia esama American Legion suvažiavimo. Prisiminęs neįsėmą priekaištus tremtinių adresu leidžiamus, buk jie esą slapti komunistų simpatikai, buk jie tik iš tingumo nenori grįžti namon, — Ministras, turėdamas galvoje pabaltiečius (lietuvius, latvius, estus) griežtai pasmerkė tokių priekaištų suktybę ir pareiškė nuomonę, kad Am. Legionieriai gerai padarytų pasiūsdinti savo delegaciją pabaltiečių stovyklas, kad suprastų DP problemas tikrąja esme.

L.P.N.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI!

Mokslas Kampe

Patys Turime Rupintis Lyties Klausimus

Daugeliui gali kilti labai paprastas, bet kartu ir labai svarbus klausimas: kodėl draudžiama kalbėti lyties klausimais?

Todėl, kad šių laikų visuomenė, amžiams bėgant, įsigijo tiek klaidingų žinių ir tokioje negražioje formoje tai liečia, jog kiekvienas tiki, kaip tik pradės kas šia tema kalbėti, pasirodys visas šis purvas, kuris susikaupė žmonių paslapčiomis kalbant ir veikiant.

Todėl, kad mūsų visuomenė lytiniame savo gyvenime yra išsigimusi, sugedusi, nukrypus nuo normalių gyvenimo funkcijų ir paskendus dirbtiniame, melagingame, purviniame, biuriame jausmų pasaulyje.

Todėl, kad paprastas instinktas, paprasta žmogaus kuno funkcija paversta kažkokia preke, kuri kotizuojama svaigalu, smagumų biržoje.

Šiandien lyties klausimas lygiai kaip paprastas valgis, bado patenkinimas, virto smaguoriavimu, kas yra vienas iš didžiausių nukrypimų nuo gamtos įstatymų.

Be to, todėl, kad mūsų visuomenė lytiniame gyvenime yra išsigimusi, sugedusi, nukrypus nuo normalių gyvenimo funkcijų ir paskendus dirbtiniame ir melagingame jausmų dilginime ir patenkinime.

Kiekvienas žodis apie galimus nukrypimus nuo normalaus instinkto patenkinimo verčia daugelį rausti, ne todėl, kad apie tai nepadoru kalbėti, bet todėl, kad daugumas lyg išgirdęs šūkį: "Vagie, kepurė dega!" bijo, kad nesulaukęs nesigriebtų už kepurės, įtaria, jog kalbantį galvoja apie jį arba jam artimą, labai pažįstamą asmenį, kuris panašiai elgiasi.

Bet tuo pat metu, labai rimtais, dargi šventais veidais kalba apie gimusius kukidius, apie sunkų ar lengvą gimdymą, nepileiama nėstumo ir t.t.

Ir šie priešingumai šie nutylėjimai ir visgi kalbėjimai, parodo aiškiausią, jog lyties klausimų nagrinėjimas, aptariamas, žinojimas pas mus nenormalus.

Pats gyvenimas mums rodo, jog lyties klausimas yra mūsų gyvenimo pagrindas, nes tiek kiekviena tikyba, tiek pavienis asmuo be lytinio klausimo negali apsieiti, nes yra geležinis gamtos įstatymas, įrašytas ir kai kuriose tikybose "veikites ir plėskites" — yra nenugalimas.

Mūsų šeimoms santykiams, viešoms lyties su kita pagrindu, yra kaip kartas tie dalykai, apie kuriuos draudžiama kalbėti, bet kurie būtina žinotini visuomenei, kuri nori būti sveika, tuo pat linksma ir normali!

Bet iš paviršiaus žiūrint rodosi žmonės nepajunta tą būtinių, rodos gyvenimas juos neverčia su šiuo klausimu plačiau susipažinti, nes, girdi, vis kas savaime gaunasi.

Nejaugi? Tiesa, pats lytinis aktas įvyksta savaime, bet kokios pražutings, baises ir dargi tragiskos pasekmės žmogui nukrypus nuo normalių vėžių, gyvenant ne taip kaip gamta įsake.

Jei moteris ar vyras nepaprastai nenutuoti, jei žmogus nebajaučia dargi noro gyventi, apatiškas, išblyškęs, jo nervai suirę, šeimoje girdimi nuolatos beprasmiški ginčai, nes pratę visus šiuos nenormalumus primesti arba negeram vidurių virškinimui arba kasdieniniame gyvenime nepasisekimam, bet išsies 90 procentų, jei ne visais 100 procentų, tenka priškirti nenormaliam lytiniam gyvenimui.

Daug kaltės turi ir mūsų gydytojai, kurie dabartinėje sistemoje, bent dauguma, žiuri ir savo profesiją ne kaip į visuomenės tarnavimo funkcijas, bet kaip į pasipelnymą, mus dar labiau įtikina, jog visi mūsų negalavimai priklauso nuo ko kito, tik ne nuo nenormalaus lytinio gyvenimo.

Ir pilnai suprantama: nejaugi gydytojas, kuris turi savo laukiamajame 20 - 30 pacientų, kuriuos reikia paleisti patenkinus,

nes žmonai ir jam patinka šiaudien šimtai, gali tinkamai pacientą, teisingai negalavimų priežastį, ba, griebiasi kaip šiaudelio, ligonio laimėjimo, kojim apie negalavimą pinasi daugiau patenkinimą, patikėdamas jo mums, jog jam soga tikru patyrimu kame į sopėjimo priežastis.

Tuo labiau panašiai šis valstybinės ar kitos nės gydytojas, kuris turi dvi valandas apžiūrėti šimto ligonių.

Gi visi negalavimai lyties nenormalumai, lengvai sučiumpami, reikalinga pacientas žinti, daugiau su juo kalbėti, bet tam nėra laiko.

Maža to, daugelis mūsų, kilusių iš lytinio gyvenimo, nereikalauja jokių priešingai, remiasi kalbinėjimu, t. y. priepaive, kaip jį lytinio gyvenimo normaliu gyvenimu, išsimeis. Gi žmonių tarpe, žinome, kaip vertinamas tojas, kuris nepasirodo brangiems vaistams kaip bus žiurina į gydytojo jokia recepto Bendra įsivyravusia toks gydytojas nieko ir pinigai veltui išmesti.

Ir tokia klaidinga mūsų visuomenėje yra bus, nes kiekvienas gydytojas ligos, jei ne operacija, bent brangiems vaistams ma, nors paprastas daugelis ligonių, kurie gydytojų pasmerkė tuojau, gyvena metus ir ka savo valios jėga, rodyti, kad žmogus sargdar kažką, dar kažką, kuri gali teigiamai ar paveikti į kuno stovį, tikuma lytinių nukrypimų tik gydoma žmogaus jos stiprumu. Pavyzdžiui, nizmams, kuris taip pat tarp jaunuočių paplitęs gydomas vien savęs vima, bet ne vaistais, iš mums, iš paviršiaus žiūrint, nežymus nenormalumas, niame gyvenime gali amžiams žmogaus gyvenimą ir šeimoms laimę, nenoriu pasakyti, jog kėti ta nuomone, kad mas privedęs prie bėmas bendrai sudaro didininių negalavimų, kaip pseudo — mokslininkai na, bet visgi pavojingaus ga psichikai ir bendrai da prie smarkaus nervų mo.

Tiesa, yra nemaža kurie žiuri į ligonių, miną atėjusį prašyt ir kuris žiuri į save kaip lytinių visuomenės, bet šitoks gydytojas, atstojog "laikas pinigai" ir kalauja didelius honorarus daugumai neprieinamam visuomet patartina eiti ra gydytoja, nors brangus pas pigų. (Tenmano daug, jog kiekvienas brangdytojas — geras būna virkščiai).

Ir visa tai verčia žmogau pačiam rupintis, galint vengti ir kovoti imais nukrypimais bei mis, negu jau gydyti gos, bet visa tai pasiekia plačiau patiems susipažinimui klausimui.

Bet tai reikia daryti sau iš pigių brošiūrų, leidžiamos tariamam niam klausimui nušveitiam pikantiškais paveikslais, istiesus vien pasipelnym dar didesniame sugedimam.

Sekretai **Free** **Dovana!** **Lietuvių Naujienas** ir jų metų už \$2.00, gaus sekretus kaip pasidaryti. Akų, Vyną ir Saiderį. **LIETUVIŲ NAUJINIŲ** 832 N. 6th St., Phila., Pa.

TĖTI, DIKTUOK SKUBIAU, AŠ SPĖJU!

"DICTATE FASTER DADDY... I CAN TAKE IT!"

The Speedline CORONA

UŽSIMOKA PATI UŽ SĄVE BILĖ KURIOJ SEIMYNOJ

Corona mašinėlės atmoks jums daug kartų daugiau kiek kainavo. Užėkite pas bilė pardavėją... pamatykite mašinėlę.

AR ŽINOT, KAD...

Corona mašinėlės yra geriausios pasauly. Jas daugiausia naudoja bizny todėl kad jos yra praktiškiausios. Be jų neapsieina nė valdiškos įstaigos, nė mokyklos. Pabandyk jas ir Tamsta. Mašinėlių kainos įvairios — \$71.55, \$82.15, \$89.57 su taksomis.

Sulig reikalo, uždedam ir lietuviškus akcentus už tą patį kainą. Jei rengiatės rašomąją mašinėlę įsigyti ir sutaryti pinigų, prieš perkimą pasitarkite su mumis, mes patarpininkausime. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street Worcester, Mass.

Naujos Po-karinės Rašomos Mašinėlės

Mokslas ir Kampe

A. J. Jokubaitis Apleisti Arimai

Apleisti arimai, laukai neakėti, Gerieji grudeliai ir dirvą nesėti.

imo akrytėje, visuo... kalinga šiandien... simtai, gali tinkamai... pacientą, teisingai... negalavimų priežastį... ba, griebiasi kaip... šiaudelio, ligonio tar... kojių apie negalav... pinasi daugiau paten... ni, patikėdamas jo... mais, jog jam so... tikru patyrimu kame... sopėjimo priežastis.

Tuo labiau panaš... tis valstybinės ar... nės gydytojas, kuri... dvi valandas apžiū... šimto ligonių.

Gi visi negalavim... lyties nenormalum... lengvai sučiumpami... reikalinga pacientas... žinti, daugiau su... bėti, bet tam nėra... Maža to, daugelis... nių, kilusių iš lytin... nų, nereikalauja jok... riešingai, remiasi d... kalbinėmis, t. y. p... paveikimu į ligoni... normalų gyvenima... nais. Gi žmonių tarp... inome, kaip vertinam... ojas, kuris nepasir... rangiems vaistams... taip bus žiūrime į gy... jokio recepto nep... šendra išgyravusia... oks gydytojas nieko... r pinigai veltui išme... r tokia klaidinga... usų visuomenėje yra... us, nes kiekvienas... isos ligos, jei ne ope... na, nors paprastas... augelis ligonių, kur... dytojų pasmerkti... uojau, gyvena metus... a savo valios jėg... dyti, kad žmogus... ar kažką, dar kažk... uri gali teigiamai... aveikti į kuno stov... uma lytinių nukryp... k gydoma žmogaus... is stiprumu. Pavyz... izmas, kuris taip pla... up jaunuomenės pap... ydomas vien savęs... mu, bet ne vaistais... as, iš paviršiaus ž... žymus nenormalum... ame gyvenime gali... žniaus žmogaus... venimą ir šeimos... noriu pasakyti, jog... ti ta nuomone, kad... as privedas prie be... ba bendrai sudaro d... nių negalavimų, k... eudo — mokslinink... , bet visgi pavojing... us psichikai ir bend... prie smarkaus nerv... .

Tiesa, yra nemaža... rie žiuri į ligoni... ngą atėjusį prašy... rtintingsnio gyvenimui... .

u brieziniu taikau, lyg... ūjistiklinį namą su... tai yra į visuomenę... ai nanytu... ad mums jau būtų prino...

LOANS
Real Estate
TAXES
Compare these rates with others
12 Monthly Payments Cost to You
\$100 - \$8.83 - \$6.00
200 - 17.66 - 12.00
300 - 26.50 - 18.00
500 - 44.16 - 30.00
1000 - 88.33 - 60.00
These low rates include all interest and life insurance protection as well. No Investigation Fee. Co-makers generally not required.
WORCESTER COUNTY TRUST COMPANY
FRANKLIN STREET AND 57 PEARL STREET
at Customer Parking Area
"The Place to Borrow"

DORIS DAY, mėlynakė, geltonplaukė neseniai pasirašė naują judomųjų paveikslų kontraktą, dainuoja sykiu su Frank Sinatra, NBC programoje.

vis geriausias knygas kad mus... savo amžių. Sveikas kunas, svei... kas protas. Mažiau laiko skirt... kokius skanumynus gamint, bet... duot realius patarimus kas... kiekvienam būtų jo sveikatos... tobulinimui naudingiausia ir... reikalingiausia! Čia reik tikro... apšvietimo iš kokių dalykų kas... dienis, įvairus maistas priva... lėtų susidėti į dieninį "dieta" ir... būtų kaip reikia vartojamas. Gra... už, išpušti skanumynai yra... negyvi valgiai, kurie netik... brangūs, bet jie ir sveikatos pa... laikymui gerame stovyje netin... kami. Tą valgant, kas skanu, —... po valgio buna neskanu ir kenk... sminga. Nuolat, kartotinai var... tojant nebalansuotus valgius, ž... žmogus iš palengvo darosi li... trokšta išmokti apie tinkamą... sveikatos išlaikymą, tobulesn... maisto sudėčia, kad prailginus

LAIŠKAS IŠ VOKIETIJOS

(Adresuotas Onai Navickas, Hartford, Conn.)

Gerb. Tamsta: —

Tamstų išsiųstą siuntinėį gavome, už kurį esam nuoširdžiai dėkingi. Musų gyvenimas kas dieną eina sunkyn ir nežinia kaip bus toliau. Pabėgome nuo raudonojo slybino, manėme, kad Amerika, Anglija įsakys tam raudonajam slybinui iš Pabaltijos kraštų pasitraukti, be deja, to nėra. Gauname laiškus iš tėvynės, rašo labai liudnas žinias: daug sušaudyta, kiti išvežti į Sibirą, o kurie likę tėvynėje irgi liudnai gyvena. Štai mano švogerio žmona rašo, kad jos vyras išvežtas į Sibirą vienus metus rašė laiškus, o dabar jau du metai kaip neberašo, tai aišku, kad yra žuvęs. Antras švogeri, nors 1940-41 metais buvo komunistas, irgi areštuotas ir išvežtas. Mano gero draugo

sena motina kalėjime, o du jos sunus sušaudyti, o kiti partizanai miškuose. Musų vargai Vokietijoje yra mažesni už tų, kurie paliko Lietuvoje. Jeigu musų brangi tėvynė lieka ilgiam laikui okupuota, būtų geriau iš Vokietijos išvažiuoti kur, nes mes čia esame neapkenčiami. Mano mieli, aš pas Tamstas prašysiu prirodyti kokį fermerį ir kitokį darbdavį, kuris mane ir mano šeimą paimtų į Ameriką, aš išlaidas atidirbsiu, o gal atsirastų kas norėtų į dabartinę Lietuvą važiuoti, tai aš tam galėčiau visą savo ūkį iš 80 ha ir puikiais triobėsiais aprašyti. Dar kartą nuoširdžiai dėkojame už siuntinėį, kuris mūsų gyvenime turi didelę reikšmę. Viso geriausio, P. Navickas

Nuoga Tikrovė - Pasiskaitykite, Kas Dedasi Pabaltijos Krašte - Anoje Pusėje Geležinės Uždangos

"Argentino Lietuvos Balsas" gavo nuo latvio veikėjo, pabėgusio švedijon laišką, kuris ypatingai nušviečia 3-jų Pabaltijos tautų padėtį anoj pusėj Sovietų Rusijos geležinės uždangos. Štai to laiško turinys: Nors SSSR laikraščiai savo straipsniuose džiaugiasi broliškų jų pavergtų tautų tarpusavimių sugyvenimu ir gamybos kėlimu, bet tai tėra graži priedanga gyventojams klaidinti, po kuria slepiasi žiauri tikrovė. Nors toji tikrovė pridengta nepermatomąja geležine uždan-

ga, bet žinios pralenda ir pro gerai saugojamas sienas ir pasienia, vienokiu ar kitokiu keliu, ir demokratinį pasaulį. Gausių žinių patiekia savo straipsnyje pabėgęs į švediją vienas latvis veikėjas, gerai susipažinęs su dabartine pedėtimi Baltijos kraštuose. Savo straipsnyje jis rašo: "Jau dviejų metų laikotarpyje sistematiškai areštuojami visi politiška nepatinkimi ir nepriartaria sovietiška okupacijai asmenys. Areštuojami dažniausia su visa šeima ir išsiunčiami į tolimąjį Sibirą. Kas mėnesis išsiunčiami dideli transportai iš Rygos, Liepojos, Tallino, Kauono ir Vilniaus kalėjimų. Pabaltiečiai dalyvaujantieji pasipriešinimo judėjime NKVD tribunolų neteisiamai ilgametėi kategorijai (iki 25 metų). Užtenka pas žmogų rasti kokį menkiausia nelegalų sąrašą, kad netuisti dvylikai metų sunkiųjų darbų kalėjimo. Partizanai sušaudomi arba pakariami, o jų šeimos išsiunčiamos į Rusijos gilumą, sodybos sunaikinamos. Dauguma areštuotųjų turi pernešti visokius budeliskus kankinimus. Šioms trėmimo ir kankinimo įstaigoms vadovauja vidaus reikalų (NKVD) komisarai: Lietuvoje — Bartašūnas, Latvijoje — Novikas, o Estijoje — Kumma. Paskutinių dviejų metų laikotarpyje skaičius ištremtųjų į Sibirą siekia: Lietuvoje — 90 tūkstančių, Latvijoje — 150 tūkstančių, Estijoje 50 tūkstančių žmonių. Tarpe ištremtųjų yra didelis skaičius priešvokiško judėjimo dalyvių 1941-44 metais. Daugelis sėdėjusių naciškose koncentracijos stovyklose, dabar vėl randasi sovietiskose koncentracijos stovyklose, dažnai tose pačiose. Jų tarpe yra nemaža sumtų socialistų ir profesinių darbininkų sąjungų narių. "Pabaltiečiai nesugyvena su okupacija. Estijoje vyrauja visuotinas nepasitenkinimas, kuris išreiškiamas pasyviu pasipriešinimu. Latvijoje stipriai veikia partizanų kova, o ji dar aštresnė yra Lietuvoje. Kalbama, kad ginkluotų partizanų čia yra iki 20 tūkstančių. Išeina ir plačiai paskleidžiama gausi nelegalia literatūra, kuri daug kartos teisybės žodžių pasako ir demokratinė valstybių adresu už tai, kad didžiosios demokratinės valstybės paliko pabaltiečius savo likimui. Pasipriešinimo okupantams judėjimas naudojami vietos gyventojų pritarimu ir parama. Okupacinė valdžia nuolat organizuoja plačias baudžiamasias ekspedicijas prieš partizanus. Birželio mėnesį, 1946 metų, viename Lietuvos apskrityje baudžiamoji ekspedicija dalyvavo iki 15 tūkstančių NKVD karių."

Tai tokis, tikrumoje, yra "broliškų" tautų sugyvenimas Sovietų Sąjungoje.

Have You Tried PICKWICK LIGHT?

tai yra LENGVESNIS ŠVELNESNIS PICKWICK ALUS

AT YOUR DEALERS

- ON DRAUGHT
- RETURNABLE BOTTLES 12 OUNCE and FULL QUARTS
- 1-WAY BOTTLES NO DEPOSIT - NO RETURN 12 OUNCE and FULL QUARTS

BREWED BY HOFFENREFFER & CO., INC., BOSTON, MASS.

DISTRIBUTOR E. F. CARR & SONS 21 LAFAYETTE ST., WORCESTER

REKORDAI. — Prieš Labor Day šventę Amerikos Lietuvis knygynan atėjo siuntinys naujų lietuviškų rekordų. Teiraukitės po numeriu 14 Vernon gatvės.

PAIEŠKOMA Dr. Zenonas Minginas (24a) Sohren, Post Gessendorf, Kr. Segeberg, British Zone, Germany, paieško: Leono Bačkio, kilusį Sabonių km., Joniškėlio val., Biržų apsk.

ISPARDAVIMAS SENŲ DAIKTŲ ARBA "RUMMAGE SALE"

Moterų Sąjungos 5-ta kuopa rengia šio mėnesio dienomis: 19 ta po pietų ir 20-tą rytą ant 25 Thomas St.

Išpardavimas arba jomarkas visokių senų daiktų, kaip tai vyriški, moteriški ir vaikų drabužiai, koutai, siūtai, dresės, skrybėlės, čėverykai, puodai, bludai — dišės, lempos, pirštinės, pančėkos ir kt. Jums nereikalingi daiktai.

Kadangi jau rudens laikas arti, rengiamės valyti namus, tai gera proga išrinkti nereikalingus daiktus, kurie tik vieta užima. Yra mieste žmonių, kurie perka šiuos daiktus. Tad pasi- naudokime šia proga ir padarysime parapijai pelno.

Atsiminkime praėjusį Auction Sale irgi iš senų ir kelių naujų daiktų, kas davė pelno \$387.00. Tie pinigai buvo skirti del Balf-o susėlpimui lietuvių pabėgėlių.

Komitetas nuosirdžiai prašo visų pagelbos, kad šitas darbas būtų pasekmingas ir padarytum Šv. Kazimiero parapijai gražaus pelno.

Daiktus galima atnešti į bažnytinę salę vakarais, 15,16,17 ir 18 val. ir čia bus priimta. Jai kas nenori atnešti, paskambinkite Onai Sidabrienei 4-6983 arba Julei Mack 3-2331.

Komitetas: pirm. O. Sidabriene; pagelbininkė Julė Mack; Iz-

dininkė O. Puišienė, P. Bačinskienė, Jr., E. Danilienė, A. Daniliūtė, O. Blažienė, M. Sinkavich, O. Palevičienė, O. Graičaitienė, M. Gieraitienė, E. Ginkus, M. Grigienė, N. Thompson, E. Thompson, M. Delionienė, M. Pauliukonienė ir V. Liutkienė. V. L.

IŠ M. S. 5-TOS KUOPOS SUSIRINKIMO

Pirm. M. Vaikšnorienė vadovavo susirinkimui šio mėnesio 3-čią dieną. Delegatės iš praeto seimo Hartford, Conn. išdavė raportus. Moterų Sąjunga turi 74 kuopas, 2670 narių ir \$122,419.38 pinigų.

P. E. Danilienė atsivedė viešnią p. Vailokaitienę, kuri neseniai atvažiavo iš Švedijos. Viešnia papasakojo kaip kuriuos įvykius iš savo kelionės.

Buvo priimtuvės naujų narių ir iš seimo sugrįžusių delegačių.

Šiame susirinkime įsirašė į Moterų Sąjungą plačiai žinoma, daug veikusi visuomenės labui, Viktorija Purvinskienė. Kiek anksčiau įsirašė, žinomo agento p. Blažio žmona, O. Blažienė, ir jos sesutė Marijona Sinkavich. Essem's kompanijos menidžieriaus žmona M. Sinkevičienė, O. Walinsky, Julė Bakanienė, M. Karašauskienė, A. Dailidienė, O. Daniliūtė, V. Dabrilienė, E. Kane ir Gaidienė. V. L.

PASEKMINGAS IŠVAŽIAVIMAS

Worcester'io Lietuvių Biznierių ir Profesionalų išvažiavimas gerai pasisekė.

Pirmiausia visi susirinko prie užkandžių baro ir pirmą programą dalį išpildė su dviem kontestais. Pirmas kontestas buvo moterim, išpūsti baloną iki jis truks ir ponis Wallace Matukaitis laimėjo dovaną. Antras kontestas buvo vyrų alaus gėrimo iš bonkučių, ant kurių buvo užmauta popkė arba "nipple" ir tą laimėjo Tadejus Antanavičius.

Vėliau buvo stalai sutvarkyti didžiajame kambary, kuriami visi skaniai pavalgė pietus.

Po pietų pirm. V. Skrinška (vienintelis lietuvis aptiekorius) pasveikino susirinkusius ir trumpai išreiškė šio išvažiavimo tikslą. Po to vice-pirm. Jonas Bačinskas, Jr. užėmė vietą vesti programą dalį (toastmaster) ir keletu žodelių pasveikino organizacijos vardu ir perstatė adv. Kazimierą Janavičių pasakyti prakalbėlę. Jis kalbėjo interesingai apie lietuvius Europoje ir ragino, kad visi lietuviai Amerikoje būtų visos pastangos juos gelbėti. Linkejo kalbėtojas, kad visi lietuviai biznierių ir profesionalai susivienytų į vieną bendrą organizaciją, tokią kokią mes dabar turime ir nuveikti tokius pasaulinius dalykus, kuriuos galima nuveikti buntant organizuotiems. Visiems susirinkusiems gerbiama svečio kalbėlė patiko. Po keletą žode-

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korporacijos programą per stotį WORL, 950 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis ateinantis sekmadieny:

- 1 — Muzika.
 - 2 — Dainininkė Akvilė Šiaurūtė iš Dorchesterio.
 - 3 — Pasaka apie "Magdutę."
- Po programų prašome parašyti laiškėlį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, 216 Tremont St., Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius.

Steponas Minkus

LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS AMERIKOS LIETUVY

ROSELAND FLOWER SHOP

301 PLEASANT ST. - WORCESTER, MASS.

Telephone 2-4715

Vestuvių Puokštės Laidotuvių Bukietai Gėlės Visokiem Reikalam Persodinimui Augmenys ir Vainikų Krepšėliai

Visiems Prieinamomis Kainomis

EDWARD V. KUPSTAS

ČIOBRELIAI IŠ VIETOS DARŽELIO

Siomis dienomis, pranešta iš Civil Service įstaigos Bostono, kad 89 Worcesterio policijantai išlaikė kvotimus ir seržantus. Aukščiausioj vietoj stovėjo John J. Donnelly, nuo 119 Cohasset gatvės. Kvotimus ėmė 130 policijantai. Tarp išlaikusiųjų yra keli lietuviai: Antanas Sakalauskas, Enrikas Čižauskas Sysesky, Danielius Šimkus, Antanas Seškevičius. Išlaikūsieji kvotimus pakelti į seržantus.

Sekmadienį, spalio 5-tą, bus paradas Worcesterio centralinėse gatvėse, prieš Laisvės Traukinio atsilankymą čia į Worcesterį, spalio 9-tą. Militariškos, pramonės, draugijos ir civiliškos grupės iš centralinės Massachusetts valstijos dalyvaus parade. Memorial Auditoriumo kambariuose, susirenka kas savaitę komitetai pasiruošimui del Laisvės Traukinio atsilankymo į Worcesterį. Laisvės Traukinys, kuriame yra svarbūs ir istoriški dokumentai sustoja visuose Suv. Valstijų didesniuose miestuose.

Ona Daujotaitė iškėkėjo už Julius J. Aksteno, rugs. 13-tą, Šv. Kazimiero bažnyčioj. Ona Daujotaitė yra ponų A. Daujotų duklė, iš Westboro, Mass., gi jaunjojo tėvas M. Akstenai, jau mirę. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo Juzė Akstenaitė, Danielius Šimkus, Felicija Zakaraitė, Matilda Karaliūtė, Alfonsas Smolin ir Jokubas Gudukas. Vestuviniai pietūs buvo 1880 klube, Westboro. Sugryžė po kelionės į New Yorką, ponai Akstenai apsigyvens Westboro.

Rita (Raskevičiūtė) Raskett, iš East Millbury, Mass. ir Edwardas Litvaitis apsidė rugšjo 13-tą, Millbury miestely. Liu dininkai buvo: ponis Irena Walsh, Mrs. Darata Faltnas,

Eleonaro Litvaitis, Andrius Germain; William Raskevičius ir Edward Stacy. Jaunavedžiai išvyko į New Yorką ir sugryžė apsigyvens Worcesterį.

Pereitą sekmadieny ponams Alekui ir Marijonai Žvaliauskams giminės ir draugai suruošė puotą jų gražiose namuose 19 Aetna St., atžymėti 25 metų jubiliejų jų vedybinio gyvenimo.

Svečius vaišino jų gražios dukrelės Anelė Parulienė, Jenny ir Mary Žvaliauskaitės, ponai J. Kondratavičiai ir ponai J. Pusčiai.

Svečių buri matėsi sekanti vietos lietuviai: p.p. V. Paruliai, V. Greskai, Delionai, Kunsaičiai, Komanduliai, Krasinskai, Purai, Sablinskai, Donilevičiai, Jurgelonai, Backunai, R. Butkevičiai ir daug kitų, kurių visų vardų negalėjau atminti. Visi linkėjo ponams Žvaliauskams geros kloties ir sulaukti aukšnio jubiliejaus.

Linksmas rudens sezono piknikas įvyks ateinantį sekmadienį rugšjo (Sept.) 21-mą, 1947 m. Babrausko paviljone, Leicester, Mass. Pradžią tuojaus po pietų. Pikniko rengėjais yra Worcester'io vietos lietuvių veikėjų grupė. Pelnas skiriamas pasiuntimui "CARE" siuntinių tremtiniams lietuviams į Europą.

Gros gera orkestra visą dieną. Bus duodamos dovanos; kas greičiausiai suvalgys obolų ar kriaušė nuo siulo, pasagos — padkavos mėtimo laimėtojas ir kas geriausiai pašoks lietuvių liaudies šokius. Jaunimui gera proga pasižymėti. Taipgi bus skanių valgių ir gėrimų.

Vieta taip pat yra daugiau pagražinta, ponai Babrauskai yra pasirūpę padaryti vietą kuo puikiausia.

Kviečia visus atsilankyti,

PILIEČIŲ PRIEDERMĖ

Jau artinasi laikas, kada visi Worcester'io piliečiai loš svarbią rolę renkant tinkamus asmenis į kandidatų miesto tarnybos vietoms užimti. Pasirodo, kad lietuvių Worcester'yje turi gerą skaičių balsavime, bet nėra šiais laikais lietuvių išrinkę. Prieš kiek metų, concilmanų (councilman) vietas buvo užėmė vienas kitas lietuvis. Dabar yra proga tai atnaujinti, kad skambėtų lietuviška pavardė Worcester'io Tarybos vietose, nuo mažiausios iki aukščiausios vietos. Mes visi žinome, kad šitas darbas yra milžiniškas, pavieniai negali to atsiekti. Yra reikalinga visų mūsų lietuvių parama ir susitaikymas, idant išrinkti lietuvių kandidatus ir vieningai už juos balsuoti. Tada, mes juos išrinkę galėtume pasididžiuoti kitoms tautos turėdami savo atstovus miesto tarnyboj.

Turime mesti senoviškus pavydėjimus ir abejojimus del draugo lietuvių, o turime būti pasiryžę išvien dirbti, "mes už kandidata, o kandidatas už mus." Aš esu tikras, jei mes truputėlį nusizėmim, vienas su kitu geriau susipažintumėm, lietuvišką draugiškumą atgaivintumėm, atsiektumėm gerų balsavimo vaisių.

Siuo metu yra gabių jaunuolių, kurie savo nominacijos popierias yra išpildę. Paminėtinas gerai žinomas p. Juozas Grigaitis, buvęs concilmanu del Ward 4, prieš einant į kariuomenę. Dabar jis siekia į Aldermano vietas, iš Ward 4, kandidatas demokratų partijoj: Edwardas V. Kupstas irgi geras lietuvis, jaunikaitis, pirmą kartą stoja į miesto nominacijas, kaipo kandidatas į concilmanus, taipgi Ward 4. Jonas Žemaitis, visų žinomas, išsiėmė popierias į mokyklos komitetą (School Committee), jis paeina iš Ward 9, kur mažai yra lietuvių apsigyvenę, bet gera parama lietuvių gali būti. Jonas Žemaitis išrinktas atstovauti tą Wardą.

Pirma priedermė kiekvieno piliečio, tai yra tinkamai užsiregistruoti. Kartais pasitaiko, kad balsuotojas persikrausto

kitą vietą gyventi, užmiršta užsiregistruoti iš naujo. Tas svarbu prieš balsavimo laiką atlikti. Antra priedermė. Butinai šių nominacijos rinkimuose imti dalyvumą ir eiti balsuoti. Nominacijose yra svarbiausia balsuoti, nes pastatoma kandidatai, kurie atstovaus partijas ir bus išrinkti. Nominacijose (arba primaries) turi kuo daugiau balsuoti, ir balsuotojai paprastai praleidžia pirmuosius rinkimus, kaipo neturinėti svarbos. Tokis paprotys yra labai kenksmingas patiems balsuotojams.

Sekanciose Amerikos Lietuvis numeriuose bus daugiau žinių apie Pilietystės privilegijas ir priedermes.

Jonas Bačinskas, Jr.

Padėkos Žodis

Rugpiučio 31-mą dieną, Sandaros 16-ta kuopa surengė draugišką išvažiavimą Mini-kausų ukyje, Grafton, Mass. Į šį pikniką buvo pakviestas Aušrelės vyrų choras. Diena buvo graži ir visi kurie atsilankė, buvo gerai pavaišinti ir pavalgė gerus pietus. Aušrelės choristai visus dalyvius palinksmo su dainomis. Choras reiškia didelę padėką Sandaros 16-tai kuopai už atjautimą.

Aušrelės Vyrų Choras

PAIEŠKOJIMAI

Antanas Kleiza, dabar gyvenęs Vokietijoje ieško trijų Jesulaičių, iš Mariampolės apskrities, kurie jau virš 30 metų gyvena Amerikoje. Antanas Kleiza yra Jesulaičių sesers sunus. Vienas iš Jesulaičių gyvena Worcesterį. Jie patys, arba žinantieji apie juos, malonėkite parašyti: Ona Kleiza, 115 Allen Place, Hartford 6, Conn.

Antanas Polekuskas, gvv. D. P. Camp, Sehgenstadt b. Wurzburg, Germany, paieško: Kazio Ivanausko, kilusio iš Čiukiškėlių km., Josvainių valsč., Kėdainių apskr. ir kun. Juozo Jaišinsky, kilusio iš Ruseinių km., Josvainių valsč., Kėdainių apskr. Žinutės Q

VISIEMS ŽINOMA LIETUVIŠKA VAISTINĖ

"Ideal Pharmacy" Worcester' y, Kelly Square prieš Liet. Piliečių Klubą, savo vaistinėje atidarė naują skyrių butent: moteriškų "Nylon" kojinių, vyriškų kojinių ir vyriškų įvairių diržų.

Moteriškos kojinės yra naujausias modas ir tinkamiausias spalvos, jos gaminamos Tex'o tame fabrike, kuris karo metu išdirbo parašutams medžiagą. Moteriškos kojinės kainuoja: \$1.15 - 1.35; vyriškos: 50c; vyriški įdomiai, gražūs diržai \$1.25 iki \$1.85.

Prašome pasinaudoti proga, nusipirkti gerų kojinių ir vyr. diržų. Vaistinė atdaryta iki vė-

lumas, kai kitos krovos uždarytos, šventadienių vaistinė atidara. Ideal Pharmacy Worcester, Lietuvis

SMARKI AUDRA PRAUŽĖ FLORIDĄ

Miami, Florida, rugs. 18-tą. Smarkiausia vėsula praužė skersai pietinę Floridą trečiadienį, sunaikindama apelsinų sodus ir daržovių ukius, bet mažai padarė nuostolių kitokioms nuosavybėm. Vėjai putė iki 120 mylių greičio į valandą tarp Miami ir Palm Beach, kur gražiausi yra kurortai. Tik vienas žmogus žuvo laike audros ir devyni asmenys dingo. Sodų savininkai apskaitliavo, kad audra padarė nuostolių už milijonus dolerių, bet didesnė dalis iš \$100,000,000 derliaus išliks. Šimtai tukstančių žmonių suėjo į viešbučius ir

kitus tvirtai pastatytus namus, pakol audra susto. T žmonės išvyko namo ir traukiniais į šiaurę.

Du iš trijų radio BE Miami stoties namo ko audros sunaikinti, pastatyti kad atlaikyti lių vėjus. Krautuvė Beach, netinkamai namo audros, turėjo daug toliu nuo vandens. Dviejus buvo nušautas ir buvo suareštuoti už krautuvių laike audros tuonių valandų užimti, vėsula pasuko į Meksiką.

Palangos Trejos Devinerios

Yra augalinis sutaisymas, susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Veikia ant kuno organų taip kad pavartojus ją tulą laiką žmogus gauna naujų spėkų ir energijos. Kiekvienas kas tik nori būti visados sveikas, turėtų vartoti TRE-JANKĄ. Nes tai geriausias vaistas nuo dispepsijos, vidurių užkietėjimo, nerviško, stoko apetito, širdies supykimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklės skaudėjimo, karščiavimo, krupo, blogo upo, abelno nusilpimo, inkstų ir kepenų ligos.

Palangos Trejos Devinerios parsiduoda po \$1.00, su prisuntimu — \$1.10. Siųsdami užsakymus, adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Isigykit Medaus

Liudvikas Končius, iš North Abington, Mass. atvyko ir paliko Amerikos Lietuvis krautuvė šiu metų šviežaus medaus.

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Ieškau sau Draugės

Ieškau sau draugės gyvenimui. Esu 48 m. amžiaus, turiu ukį iš 160 akrų žemės su gyvuliais.

Norėčiau susituokti su lietuve tremtine motere ar mergina tarp 30 - 45 m. amžiaus, užsieny gyvenančia. Pageidaujama, kad rašant prisiųstų fotografiją. Rašykite:

MR. V. ŽALYS

Lac du Bonnet, Winnipeg,

Manitoba, Canada.

CARROLL FUNERAL HOME

KOPLYCIA — 3 Winthrop gatvės

KOPLYCIOS NAUDOJIMAS NEMOKAMAI

RAŠTINĖ — 72 Vernon gatvės

4-6757 Telefonai 6-7297

Vienintelis Lietuvis Balzamuotojas

Worcester

ANTRO PASAULINIO KARO VETERANAS

DEL GERBESŲ AKINIŲ, ATSIKITE Į

THE EYEGLASS SHOP

10 HILLSBURY G-VB (Prie Kelley Aikš.) RECEPTAI IŠPILDOMI

30 METŲ PATYRIMO PATEKIMINIMU

VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI

TEL. DIAL 2-9051 (9 v. ryte iki 7 vak.) AKINIAI SUTAISOMI